

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล
ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

THE STRATEGIC PROPOSALS TO DEVELOP THE LEARNING PERSONALS IN THE
DIGITAL AGE OF THE SECONDARY SCHOOL PERSONAL IN THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE KHON KHAEN*

อรกัญญา มีทอง

โรงเรียนกัลยาณวัตร

ผศ.ดร.ดาวรุวรรณ ถวิลการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Onkanya Meethong

Kanlayanawat School, Thailand

Asst. Prof. Dr.Dawruwan Thawinkan

Khon Kaen University, Thailand

E-mail: onkanya_me@kkumail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างและตรวจสอบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสาร (Document Study) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ได้ร่างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และ ระยะที่ 2 ตรวจสอบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ด้วยแบบประเมินข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติ โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.70, S.D.= 0.47) ความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ =4.69, S.D.= 0.49) และความเหมาะสม ($\bar{X}$ =4.68, S.D.= 0.49)

* ได้รับบทความ: 12 พฤษภาคม 2564; แก้ไขบทความ: 20 มิถุนายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 31 สิงหาคม 2564

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์; บุคคลแห่งการเรียนรู้; ยุคดิจิทัล

Abstract

This research is a policy research aims to study the current conditions and desirable conditions of development the learning personals in the digital age of the secondary school personal in The Secondary Educational Service Area Office Khon Khaen and create and verify the strategic proposals to development the learning personals in the digital age of the secondary school personal in The Secondary Educational Service Area Office Khon Khaen. The Research methodology conducted by 2 phases; Phase 1 document study and In-depth Interview with 5 experts and phase 2 investigate policy strategic recommendations by 5 experts were to assess the propriety, feasibility and utility of strategic recommendations.

The results found that:

The strategic proposals to develop the learning personals in the digital age of the secondary school personal in The Secondary Educational Service Area Office Khon Khaen consisted of vision, mission, goal, objective, strategy and guideline . Are propriety, feasibility and utility of strategic proposals at the highest level.

Keywords : The Strategic Proposals; learning personals; digital age

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้รวมไปถึงการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สังคมยุคปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคุณภาพทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาทั้งในระบบ และการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญในเรื่องความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4)

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นมีสถานะการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างรวดเร็วอย่างมาก ทั้งในบริบทแวดล้อม แนวคิด นโยบาย และเทคโนโลยี ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ทักษะ คุณลักษณะ และวิถีปฏิบัติของคนในยุคนี้และในยุคอนาคต โดยที่การศึกษานั้นยังคงเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะสร้างคนในอนาคตที่มีความทันทันตามการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มีความรู้ ทักษะ ทักษะ และภูมิคุ้มกันที่จะสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะสร้างคนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ในการพัฒนาและกำหนดทิศทางของการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพอนาคตอย่างมากเช่นกัน (ดารุวรรณ ถวิลการ, 2560 : 1) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งการกลับไปสู่ห้องนอน ซึ่งเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลในสังคมปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์แบ่งตามช่วงวัย พบว่า ลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ที่จะมีส่วนในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและสอดคล้องกับโลกอนาคต มีด้วยกัน 10 ลักษณะหลัก ๆ ได้แก่ ขยัน อดทน และทุ่มเททำงานจนหนัก มีระเบียบ วินัย ซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ ทำสิ่งต่าง ๆ อย่างดีเลิศ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกประชาธิปไตย เห็นคุณค่าเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจิตสำนึกเพื่อผู้อื่นและส่วนร่วม และมีความประหยัสดอดออม ในอนาคตโลกจะปรับตัวเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งความรู้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความได้เปรียบ ทำให้คนจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ พัฒนาและสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถพาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ และนำพาประเทศชาติไปสู่การพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขันได้ สภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตจะมีการแข่งขันกันสูงขึ้นในทุกด้าน ผู้คนต่างจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก เกิดการแย่งชิงทรัพยากรส่วนรวมมากขึ้น (อรนิตย์ ปิ่นนาง, 2560 : 1)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น การให้ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการดำเนินในปัจจุบันซึ่งขึ้นอยู่กับอำนาจข้อมูล ข่าวสาร จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้ทุกคนเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้” (Learning Persons) เพื่อให้ทุกคน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและตลอดชีวิต (ธีระ รุญเจริญ, 2554 : 55) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ จึงสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นกระบวนการและต่อเนื่องตลอดชีวิตจนบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและช่วยเหลือสังคม โดยใช้พฤติกรรมการเรียนรู้ ใฝ่เรียน ทักษะที่หลากหลายในการดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่อตนเองผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อมตลอดจน มีความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข (Cropley & Dave, 2014 : ม.ป.ป.) บุคคลแห่งการเรียนรู้ นั้น เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้นสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถจับใจความสำคัญเพื่อแยกแยะ และเลือกสาระข้อมูลที่ได้มาอย่างมีเหตุผล โดยมีลักษณะและความสามารถ คือ 1) มีความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่เรียน กระตือรือร้น 2) รักในการเรียนรู้ รักการอ่านและค้นคว้าความรู้ 3) มีความสามารถเลือกวิธีหาความรู้ได้ 4) มีความสามารถสรุป

ประเด็นจากการเรียนรู้ 5) มีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี (ธีระ รุญเจริญ, 2554 : 60) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ของคนไม่เหมือนกัน บางคนเรียนรู้ด้วยตนเอง บางคนต้องเรียนรู้จากผู้อื่น และให้คนอื่นมากระตุ้น เพราะฉะนั้น การที่มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ต้องเกิดจากหลายปัจจัย (เกษม วัฒนชัย, 2549 : 25-29) การที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้นั้น บุคคลต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาตนเองโดยเรียนรู้ทักษะทางด้านต่าง ๆ ทั้งทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะทางสังคม ตลอดจนการเรียนรู้เครื่องมือ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จำเป็น ด้วยสังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับบุคคลแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ บุคคลที่พัฒนาตนเองจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุข และส่งผลให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า ประเทศชาติก็พัฒนา (จิราภรณ์ พรหมทอง, 2559: 72)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ต้องมีการพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้โรงเรียนได้ทันต่อเหตุการณ์การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลควรมีลักษณะหรือองค์ประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างไร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ได้แก่ 1) รักในการเรียนรู้ 2) มีทักษะการคิด 3) มีทักษะในการเรียนรู้ 4) มีความกระตือรือร้น และ 5) การมีทักษะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคุณภาพอันที่จะส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา และเกิดประโยชน์ต่อ สังคม และประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างและตรวจสอบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) ซึ่งพัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2548) Oaks (2003) และ Tashakkori & Teddlie (1998) ที่ยึดหลักการวิจัยแบบผสม

เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเพื่อสร้างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยดำเนินการวิจัย 2 วิธี คือ

1. การศึกษาเอกสาร (Document Study) ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์และบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

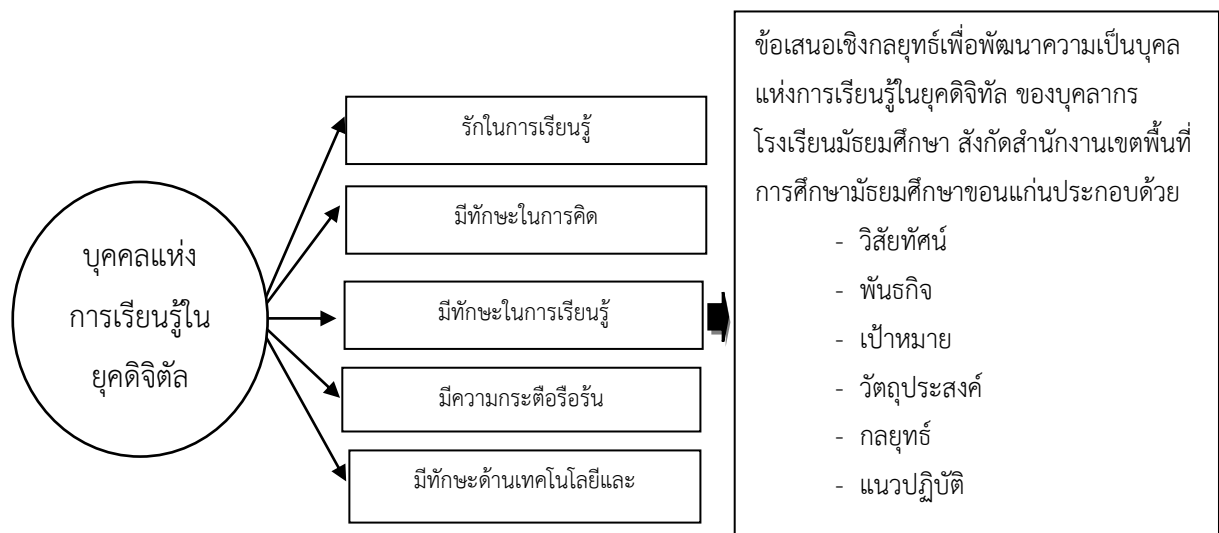
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารหรือนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำดิจิทัล จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหลัก (Content Analysis) แล้วนำเสนอความเรียงซึ่งการดำเนินการทั้ง 2 วิธีการนั้น ทำให้ได้มาซึ่งการร่างข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ระยะที่ 2 การตรวจสอบข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้วยการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและนักวิชาการ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยพิจารณาจากเกณฑ์ความเหมาะสม (Propriety)ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ 5 ระดับ (น้อยที่สุด-มากที่สุด)

กรอบแนวคิดทางการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย การวิจัยนี้มุ่งศึกษาเพื่อนำเสนอข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยธนศ ขำเกิด (2541), วารินทร์ สิ้นสูงสุต (2543), วิบูลย์ศิลป์ พิชยมงคล (2547), ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ และคณะ (2550), วิจารย์ พานิชย์(2555), ธิติมา พงศ์นวลเลิศปัญญา (2553), ศาสตราจารย์ ดร. ธีระ รุญเจริญ

(2554), ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย (2559), Candy et al. (1994), Roger (1994), Tuijnman (1997), Knapper and Cropley (2000), UNESCO institute for Education (2001), Peter Senge (1990), Queensland School Curriculum Council (2005), และแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ตามแนวคิดของ (Creswell & Plano, 2007) ได้กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย : บุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ สื่อสารดิจิทัล ก้าวล้ำเทคโนโลยี โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.45) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.55) และด้านความเหมาะสม ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.55)

พันธกิจ ได้แก่ 1) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารดิจิทัล 2) พัฒนาบุคลากรให้มีกระบวนการที่ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงและก้าวล้ำเทคโนโลยีสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต 3) พัฒนาระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีเพื่อเป็นองค์กรดิจิทัล โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.80$, S.D.= 0.45) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.46) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.67$, S.D.= 0.49)

เป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารดิจิทัลมีกระบวนการที่ทันสมัย เชื่อมโยงและก้าวล้ำเทคโนโลยีสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อความเป็นองค์กรดิจิทัล โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเหมาะสม

($\bar{X}$ =4.80, S.D.= 0.45) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ =4.80, S.D.= 0.45) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.80, S.D.= 0.45)

วัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถสื่อสารดิจิทัล เชื่อมโยงและก้าวล้ำเทคโนโลยีสู่การเปลี่ยนแปลง 2) เพื่อพัฒนาทักษะเชิงดิจิทัลในการเรียนรู้วิถีใหม่ ภายใต้กรอบคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 3) เพื่อพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ดิจิทัลเป็นฐาน 4) เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัลให้ก้าวล้ำสู่นาคต โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.75, S.D.= 0.44) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}$ =4.65, S.D.= 0.49) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ =4.65, S.D.= 0.49)

กลยุทธ์ ได้แก่ 1) สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากร เพื่อเป็นผู้นำทางสังคมแห่งการเรียนรู้ 2) สร้างและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ดำเนินการสื่อสารดิจิทัล 3) พัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นองค์กรดิจิทัล 4) พัฒนานวัตกรรมสู่ความเป็นสากล โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ =4.70, S.D.= 0.48) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}$ =4.60, S.D.= 0.52) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.60, S.D.= 0.52)

แนวปฏิบัติ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารดิจิทัล 2) จัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรดิจิทัล 3) พัฒนาบุคลากรให้ก้าวล้ำเทคโนโลยีสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X}$ =4.70, S.D.= 0.47) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}$ =4.70, S.D.= 0.47) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.65, S.D.= 0.49)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาความเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
พันธกิจ	4.73	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
เป้าหมาย	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
วัตถุประสงค์	4.65	0.49	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
กลยุทธ์	4.60	0.52	มากที่สุด	4.70	0.48	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
แนวปฏิบัติ	4.70	0.47	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด
รวม	4.68	0.49	มากที่สุด	4.69	0.49	มากที่สุด	4.73	0.47	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีประเด็นนำมา อภิปรายดังนี้

การศึกษาข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ โดยมีผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.70$, S.D.= 0.47) ความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.69$, S.D.= 0.49) และความเหมาะสม ($\bar{X}=4.68$, S.D.= 0.49) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตาม กระบวนการระเบียบวิธีการวิจัยเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และยกร่างกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพบุคลากรแห่งการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทำให้ ได้ข้อมูลที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงทำให้ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับ บริบทพื้นที่และมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของ บุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นต่อไป มีการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากหลากหลายแหล่งและเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พบว่า ผลการประเมินการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในระดับ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกรณ์ ประจัญบาน (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาตัวชี้วัด คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรนิตย์ ปิ่นนาง ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินปัจจัยที่ส่งผล ต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการประยุกต์ใช้

1. ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของบุคลากรโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีองค์ประกอบที่เป็นประเด็นสำคัญใน

วิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล. (2547). *คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีว
 กรุงเทพฯ*2. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- วิโรจน์ สารัตนะ. (2548). *โรงเรียน:การบริหารสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้*. (ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- อรนิตย์ ปิ่นนาง. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Candy Crebort, and O' Leary. (1994). *Developing lifelong learners thought undergraduate education*. Cenbeer : National Bord of Employment.
- Creswell. J. W. ; & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks. Ca : Sage,
- Cropley, A. J., & Dave, R. H. (1978). *Lifelong education and the training of teachers: developing a curriculum for teacher education on the basis of the principles of lifelong education*. New York : Published for the UNESCO Institute for Education by Pergamon Press.
- Knapper,. C and Cropley. (2000). *A Lifelong Learning in Higher Education*. London Kongan Page Limited.
- Oaks. (2003). *Policy research for educational leader. A concept paper for a two-week intensive workshop for student in Doctoral Program in Educational Administration*. KhonKaen, Faculty of Education: KhonKaen University,
- Queensland School Curriculum council. *Overall learning Outcome and the valued attributes of a life long learner*. Brisbanse information sheet, 2005.
- Roge, B., (1994). *Rethinking Nationhood: Nation as Institutionalized Form, Practical Category, Contingent Event*. Contention 4 [1] (Fall 1994), 3-14.
- Senge, P.M., (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York : Doubleday.
- Tuijinman, A., Kirsch, S., and Wager A. (1997). *Adult Basic Skill: Innovations in Measurement and Policy Analysis*. USA : Hampton Press.
- Tashakkori, A. & Teddlie C. (1998). *Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches*. California: SAGE Publications Inc,
- UNESCO Institute for Education. (2001). *Revisiting Life long learning for the 21st century*, Hamburge Art Angel Printshop.